

KALLELSE

Naturresevatnsnämnden kallas till sammanträde

Dag 9 april 2014
Tid Kl. 16.30
Plats Jelgava plan 0, Östra Flygeln
Ordförande Peter Zethraeus
Nämndsekreterare Görel Petersson

OBS Direkt efter sammanträdet har nämnden mål & budgetseminarium

Föredragningslista

Nr	Ärende	Information	Noteringar
1.	Upprop		
2.	Justering		
3.	Anmälningar		
4.	Delegationsbeslut		
5.	Dispensansökan VA Velamsund	NRN 2014/15-265	
6.	Dispensansökan vallhund Velamsund	NRN 2014/14-265	
7.	Lokala miljömål <i>Remiss</i>	NRN 2014/19-265	
8.	Skarpnäs - reservatets avgränsning <i>Information</i>	NRN 2013/40-265	
9.	Naturresevat Skuruparken <i>Information</i>	NRN 2013/41-265	
10.	Verksamheten informerar	NRN 2014/4-265	
11.	Övrigt a) Trollsjön; muntlig information om länsstyrelsens beslut beträffande överklagandet		

Dispensansökan från reservatsföreskrifterna i Velmsunds naturreservat

Markåtgärder i samband med VA-anlutning på tomt

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden beviljar ansökan om dispens från reservatsföreskrifterna. VA-anlutning av fastigheterna i området är ett led i att förbättra naturmiljön i området och stämmer väl överens med ändamålet för naturreservatet. Överenskommelse om exakt dragning av rörgrav ska se i samråd med naturreservatsförvaltaren.

Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 7 § och 26 § miljöbalken.

Information till beslutet

Beslutet om dispens upphör att gälla, om den åtgärd som avses med dispensen inte har påbörjats inom 2 år eller avslutats inom fem år från den dag beslutet vann laga kraft.

Sammanfattning

I Velamsunds naturreservat finns fem privata fastigheter som har erbjudits att koppla in sig på kommunens VA-ledning. Se bilaga 1. Åtgärder som kan behöva utföras i samband med att fastighetsägarna ansluter sig till kommunens VA-ledning är schakt, återfyllning och eventuellt sprängning och trädfällning på den egna tomten. Då detta är förbjudet enligt föreskrifterna behövs en dispens för att lägga ned anslutningsrör på fastigheterna.

Nämnden bedömer att VA-anlutning av fastigheterna i området är ett led i att förbättra naturmiljön i området och stämmer väl överens med ändamålet för naturreservatet.

Exakt sträckning på dragningen av anslutningsrören är inte redovisad i de två ansökningar som har inkommit samt inte alls för de övriga tre fastigheter som omfattas av denna dispensprövning. Förutsättningen för att kunna ge dispensen är därför att ledningsdragning i varje enskilt fall sker i samråd med naturreservatsförvaltaren samt sker på de sätt som ger minst ingrepp i fastigheternas natur- och kulturmiljö.

Ärendet

2011 drog kommunen in ledningar för vatten och avlopp till Velamsunds naturreservat och alla kommunägda byggnader anslöts. I samband med arbetet gjordes även förberedelser så att de fem privata fastigheter som finns i området skulle kunna ansluta sig till nätet. Under 2013 erbjöds dessa fastigheter möjligheten att koppla in sig på kommunens ledning. Se

bilaga 1. Åtgärder som kan behöva utföras i samband med att fastighetsägarna ansluter sig till kommunens VA-ledning är schakt, återfyllning och eventuellt sprängning och trädfällning på den egna tomten.

Bestämmelser

Kommunen får enligt 7 kap.7 § miljöbalken ge dispens för åtgärder som strider mot föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Enligt 7 kap.26 § miljöbalken får dispens ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskrifternas syfte. Dispens kan ges genom s.k. särskilda skäl men detta ska dock endast ske undantagsvis. Reservatets syfte är angivet på följande sätt: ”Ändamålet med naturvårdsområdet är att i första hand säkerställa ett välfrekventerat friluft- och rekreationsområde. Inom området finns också kulturhistoriskt intressanta miljöer och lämningar, samt värdefull naturmiljö. För anläggningsbunden rekreation skall en golfbana inrymmas i naturvårdsområdet”.

Enligt reservatsföreskrifterna är det förbjudet att: gräva, spränga, muddra, borra, schakta eller utfylla. Det är även förbjudet att fälla träd som har en brösthöjdsdiameter större än 15 cm på fastigheter...(Paragraf A).

Enligt köpeavtalen samt tomträttsavtalen för fastigheterna krävs skriftligt tillstånd från naturreservatsförvaltaren för att få schakta, återfylla samt fälla träd på tomtmark.

Skäl till beslut

Ansökan strider mot ovanstående föreskrifter och därför krävs en dispens för att få genomföra åtgärderna.

Dispensansökan

Syftet med att dra ned VA till Velamsund är att avlasta natur och vatten från föroreningar från avloppen i området samt att säkra dricksvattenförsörjningen. Då VA- anslutning av fastigheterna i området är ett led i att förbättra naturmiljön i området och stämmer väl överens med ändamålet för naturreservatet bör en dispens för att utföra anslutningen kunna ges.

Exakt sträckning på dragningen av anslutningsrören är inte redovisad i de två ansökningar som har inkommit samt inte alls redovisas för de övriga tre fastigheter som omfattas av denna dispensprövning. Se bilaga 2. Förutsättningen för att kunna ge dispensen är därför att ledningsdragning i varje enskilt fall sker i samråd med naturreservatsförvaltaren samt sker på de sätt som ger minst ingrepp i fastigheternas natur- och kulturmiljö.

Då det finns särskilda skäl för åtgärden som är förenliga med reservatsföreskrifternas syfte bedömer naturreservatsnämnden att ansökan om dispensen kan beviljas.

Bilagor

Bilaga 1_ fastighetsförteckning

Bilaga 2_ ansökan för Velamsund_1:303 och Velamsund_1:56

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Park- och naturenheten

Bilaga 1

Fastigheter som erbjudits att ansluta sig till Velamsunds VA-nät

NAMN	FAST	YTA		LGH
Skolhus tomten	1:56	1868		1
Skogvaktarbostaden	1:301	2950		1
Nybygget	1:302	3860		2
Kolgården 1	1:303	2150		1
Oelriech	1:203	50362		1

veref99: X=6583224 Y=688878 RT90: X=6583216 Y=1643170
cala 1:4500

14

[/ sökning med samma koordinater](#)

stigheten markeras med en blå prick. [Teckenförklaring Karta](#)

TJÄNSTESKRIVELSE

NRN 2014/14-265

Naturreservatsnämnden

Information om dispensansökan i Velamsunds naturreservat

Ansökan om dispens från kopplingstväng

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Företaget Kossorna i skogen HB äger de djur som används i den öppna verksamheten på Knarnäs (VSS). Djurens bete är en del av skötseln i Velamsunds naturreservat. Företaget söker om dispens från föreskriften om kopplingstväng som finns i naturreservatet.

Ansökan omfattar en vallhund som ska hjälpa till vid förflyttning av djuren. Enligt sökande skulle detta underlätta arbetet samt göra det säkrare. Vallning av djuren kan inte ske om hunden är kopplad. Arbetet skulle enligt ansökan oftast ske i hägn och ansökan skulle omfatta hela året. Se bilaga 1.

Bestämmelser

Kommunen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken ge dispens för åtgärder som strider mot föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Enligt 7 kap. 26 § miljöbalken får dispens ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskrifternas syfte. Dispens kan ges genom s.k. särskilda skäl men detta ska dock endast ske undantagsvis. Reservatets syfte är angivet på följande sätt: ”Ändamålet med naturvårdsområdet är att i första hand säkerställa ett välfrekventerat friluftslivs- och rekreationsområde. Inom området finns också kulturhistoriskt intressanta miljöer och lämningar, samt värdefull naturmiljö. För anläggningsbunden rekreation skall en golfbana inrymmas i naturvårdsområdet.”

Enligt reservatsföreskrifterna är det förbjudet att: medföra hund som inte är kopplad i naturreservatet. Undantag görs för brukshundsklubbens verksamhet.(stycke C)

Skäl till beslut

Ansökan strider mot ovanstående föreskrift och därför krävs dispens för att få genomföra åtgärden.

Bilagor

Bilaga 1_ansökan

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Park- och naturenheten

TJÄNSTESKRIVELSE
NRN 2014/19-265

Naturreservatsnämnden

Förslag till lokala miljömål för Nacka

Yttrande till miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden antar förslag till yttrande om lokala miljömål för Nacka.

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade på sitt nämndsammanträde 2014-03-07 att remittera bifogat förslag till lokala miljömål för Nacka till berörda nämnder och styrelser i kommunen. Remissvaren samt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag ska sedan tillställas kommunstyrelsen för avvägningar och fortsatt hantering.

Ärendet

I majoritetsprogrammet för 2010-2014 anges att: "Lokala miljömål, kopplade till dels de 16 nationella miljömålen, dels de kommande regionala miljömålen, ska tas fram i samarbete med övriga kommuner i regionen samt Länsstyrelsen."

I enlighet med majoritetsprogrammets intentioner har utgångspunkten varit att ansluta sig till Länsstyrelsens regionala prioritering för sex av de 16 nationella miljömålen, vilka föreslås även vara Nackas huvudmål. När det gäller de vattenrelaterade målen föreslås viss anpassning till Nacka. Anledningen är att det under arbetets gång framgått från möten med folkvalda, föreningar och allmänhet att det regionala urvalet av mål inte helt fångar Nackas kust- och sjörika situation och målprioriteringar. Därför föreslås ytterligare ett lokalt huvudmål: "Levande sjöar, vattendrag och hav i balans".

Miljömålen kan exempelvis ingå i kommunernas infrastrukturplanering och utveckling av trafiksystem, utveckling och bevarande av grönområden, energi- och vattenförsörjning, fastighets- och bostadsutveckling eller skydd och vård av Nackas kulturarv. Andra användbara verktyg är att arbeta med miljömålsstyrd tillsyn enligt Miljöbalken (till exempel för kemiska produkter och enskilda avloppsanläggningar) och att ställa miljökrav i upphandlingar.

Huvudansvaret för måluppfyllnad för respektive miljömål och etappmål föreslås ligga hos utsedda nämnder och styrelser. På så sätt underlättas möjligheten till ett ökat egenansvar och engagemang i aktiviteterna för respektive verksamhet att nå sina mål. Nämnd eller styrelse med utpekat ansvar för ett miljömål för Nacka ska i sin verksamhetsplanering formulera konkreta åtgärder för att närma sig måluppfyllnad. I ansvaret ingår att i den grad det behövs, samverka med övriga berörda nämnder, styrelser och verksamheter. Respektive ansvarig nämnd eller styrelse föreslås få huvudansvaret för uppföljning av miljömålen för Nacka och etappmål för årlig avrapportering till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska tilldelas en samlad årlig redovisning, i samband med bokslut.

Följaktligen möjliggörs att målarbetet blir så realistiskt och verksamhetsanknutet som möjligt, samtidigt som respektive nämnd och tjänstemannaenhet får ett ökat egenansvar och engagemang i aktiviteterna att nå sina mål. Till deras hjälp finns också ett antal förslagna målindikatorer. Somliga av de förslagna målindikatorerna kan behöva diskuteras och preciseras ytterligare tillsammans med berörda nämnder, styrelser och verksamheter, för att säkra att personalresurser och finansiering finns för att mäta dessa (i de fall färdiga statistikdata inte redan finns att tillgå).

Bilagor

1. Förslag till yttrande från naturreservatsnämnden

Åsa Engwall
Natur och fritidsdirektör

Pierre Persson
Gruppchef
Park och naturenheten

Remiss för lokala miljömål i Nacka

Dnr: MSN 2012/156-003

Naturresevnatsnämnden lämnar följande yttrande.

- I etappmålet under ”Ett rikt- växt och djurliv” behöver bristen på småvatten och våtmarker belysas. Dessa biotoper som gynnar grodor och kräldjur samt sländor vilka är viktiga för mångfalden av arter. Dessa arter gynnas av våtmarker, småvatten som inte står i förbindelse med fiskrika vattendrag och småvatten i stadsnära miljöer. Mål i form av nyckeltal för detta saknas.
- Punkt 4.1 som anger levande sjöar, vattendrag och hav i balans: här finns det behov om ökad restriktiv hållning vid handläggning av strandskyddsdispenser. Skälet till en detta är att ett av naturresevnatsnämndens prioriterade mål är att öka allmänhetens tillgänglighet till naturupplevelser i Nacka. I nuläget finns en del privata olovliga bryggor som ligger vid stränderna och denna privatisering bör minimeras.

Vidare bör våtmarker omfattas av punkten 4.1 samt de indikatorer som anges för ökad vattenkvalitet under denna punkt.

- Punkt 4.2 som anger skydd av marina områden: även här behövs en mer restriktiv hållning vid handläggning och beslut om strandskyddsdispens för privata bryggor. Skälet är att bryggor brukar föra med sig ökat antal båtar vilket har en negativ belastning på vattenkvalitén.
- De lokala miljömålen som är framtagna är bra – och ambitionerna är höga. För att dess miljömål ska uppfyllas behövs handlingsplaner som visar hur kommunen ska klara att uppfylla dessa mål inom angivna tidsramar. För att kommunen ska klara av detta behövs ett ökat samarbete mellan kommunens olika nämnder samt deras tjänstemän för att kunna nå dessa mål.

Naturresevnatsnämnden

Peter Zethraeus
Ordförande

Åsa Engwall
Natur och fritidsdirektör

7 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

§ 52

Dnr MSN 2012/156-003

Förslag till lokala miljömål för Nacka

Beslut

Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden beslutar att remittera bifogat förslag till lokala miljömål för Nacka till berörda nämnder i kommunen. Sista svarsdatum är den 24 april. Förslaget ska därefter bearbetas utifrån nämndernas remissvar och ett färdigt förslag till Lokala Miljömål ska beslutas i MSN den 14 maj för att sedan föreläggas kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i juni.

Mål 5.5 andra meningen ändras till: Vid nyexploatering och förtätning ska de riktvärden för buller från trafik som riksdagen beslutat tillämpas. Miljöenheten uppdras att justera texten i avsnitt D utifrån att avvägningar och sammanställningar av remissvar ska göras av MSN.

Ärendet

Riksdagen har tagit beslut om svenska miljömål med inriktningen att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de flesta av de stora miljöproblemen är lösta. Förväntningarna på kommunernas deltagande i arbetet är stora, målen är därför både en utmaning och inbjudan ifrån nationell nivå.

Kommunerna är mycket viktiga i arbetet för att nå miljömålen. Genom att översätta nationella och regionala miljömål till lokala mål och åtgärder blir miljömålen verksamma redskap i den lokala politiken. Lokala miljömål omfattar inte enbart kommunen *som organisation* utan även kommunen *som geografiskt område* (och som då angår fler samhällsaktörer).

I majoritetsprogrammet för 2011-2014 står följande: "Lokala miljömål, kopplade till dels de 16 nationella miljömålen, dels de kommande regionala miljömålen, ska tas fram i samarbete med övriga kommuner i regionen samt Länsstyrelsen."

Genom att ta fram egna lokala, åtgärdskopplade miljömål kommer Nacka kommun att ansluta sig till dessa tankegångar – och ge sitt bidrag till att försöka lösa vårt samhälles stora miljöproblem.

Handlingar i ärendet

Miljöenhetens tjänsteskrivelse 2014-02-14, reviderad 2014-02-21

Bilagor:

Förslag till lokala miljömål för Nacka.

Yrkanden

Leif Holmberg (C) yrkade med instämmande av Cathrin Bergensträhle (M) att:

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

7 mars 2014

7 (57)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

”Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden beslutar att remittera bifogat förslag till lokala miljömål för Nacka till berörda nämnder i kommunen. Sista svarsdatum är den 24 april. Förslaget ska därefter bearbetas utifrån nämndernas remissvar och ett färdigt förslag till lokala miljömål ska beslutas i MSN den 14 maj för att sedan föreläggas kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i juni.

Mål 5.5 andra meningen i tjänsteskrivelsens bilaga ändras till: Vid nyexploatering och förtätning ska de riktvärden för buller från trafik som riksdagen beslutat tillämpas. Miljöenheten uppdras att justera texten i avsnitt D utifrån att avvägningar och sammanställningar av remissvar ska göras av MSN.

Maria Lähetkangas (S) yrkade med instämmande av Thomas Josefsson (S) och Roger Bydler (MP) bifall till förslaget till beslut med tillägget att:

”Det ska även finnas mål om strandskyddets bevarande innebärande att dispenser ska beviljas endast i yttersta undantagsfall.”

Roger Bydler (MP) yrkade att:

”För miljömålen 1.1 och 1.2 är såväl Kommunstyrelsen som Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvariga. Dessa två mål är att se som övergripande mål som även är relaterade till flera av de övriga lokala miljömålen. Det syns då naturligt att MSN har att följa upp, lämna synpunkter på måluppfyllelsen, de åtgärder som har vidtagits och ta fram förslag till eventuella revideringar av målens innehåll, målnivåer och indikatorer. För att följa upp dessa mål kommer det att krävas utveckling och tillämpning av metoder och tekniker som ännu inte fullt ut finns tillgängliga, vilket också bör ligga under Miljö- och stadsbyggnadsnämndens ansvar.

Yrkanden att ta erforderlig hänsyn till i den fortsatta handläggningen.

Huvudmål 1, Begränsad klimatpåverkan. Vid utarbetandet av de lokala klimatmålen är klimatförändringen vi står inför den utmaning som är av helt avgörande betydelse. Detta gäller såväl åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser (mitigation) som förebyggande åtgärder (adaptation). Miljömålen utformning och målnivåerna ska därför spegla såväl de lokala förhållanden som är specifika för Nacka, som de ambitionsnivåer som gäller för de nationella klimat- och miljömålen. Vad gäller de nationella målen inom klimatområdet är det speciellt Färdplan 2050, med målet ett fossilneutralt samhälle 2050 och en fossilbränslefri fordonsflotta 2030 (utredningen ”Fossilfritt på väg” är ju nu ute på en remissrunda, men målet i sig har ju regeringen uttalat ska gälla) som är styrande.

Målområde 3, Giftfri miljö, etappmål 3.1

25 % ekologiska livsmedel till 2017 är för lågt, bör vara åtminstone 50 %. Det finns redan idag kommuner som har 100 % ekologiska livsmedel inom förskolor och skolor. Detta är i första hand en organisatorisk och administrativ fråga för att klara ett betydligt högre mål. ”2020 finnas produktokumentation över all pedagogisk utrustning” – bör ändras till ett mål att all pedagogisk utrustning ska vara giftfri på förskolor senast 2015.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande

7 mars 2014

8 (57)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Målområde 4, Levande sjöar, vattendrag och hav i balans

Etappmål 4.3, i den separat utskickade versionen är ett delmål att "Antal försäljningsställen av alkylatbensin ska öka". Eftersom alkylatbensin används i tvåtaktsmotorer som är mycket miljöbelastande är detta ett olämpligt mål. I stället bör målet vara att tvåtaktsmotorer ska minska och med ett lämpligt tidsperspektiv försvinna.

Etappmål 4.4, ett delmål lyder "Minst två kommunala pumpstationer för avloppsvatten ska upprustas per år...". Med tanke på de mycket stora utsläpp, som vi har haft på senare tid p.g.a. havererade pumpstationer och att antalet pumpstationer enligt uppgift överstiger 50 stycken, anser vi att detta mål är för lågt satt. Förväntade ökade nederbördsmängder kommer att kräva väl fungerande avloppssystem de kommande åren.

Målområde 5, God bebyggd miljö

Etappmål 5.1, här anges att av alla resor i högt trafik ska 10 % ske med cykel 2020. Vi är klart positiva till ambitionsnivån, men det är då nödvändigt att cykelnätet byggs ut och förbättras så att förutsättningar finns för en sådan stark utveckling av cykeltrafiken. Enligt uppgifter från Cykelfrämjandets rapport "Cykling i Sverige", med data från nationella resvaneundersökningen, sker i Nacka 5 % av alla huvudresor med cykel i dagsläget.

Enligt den av Alliansens angivna ambitionsnivå i anslutning till den cykelplan som nu är ute på remiss ska de investeringar som ligger i cykelplanen spridas ut på 17 år. I samma etappmål anges att andelen resor i kollektivtrafiken ska öka med 5 % till 2020. Vi anser att detta är en alldeles för låg ambitionsnivå. Fram till 2020 ska ett stort antal lägenheter och alltså fler invånare flytta till Nacka samtidigt som ombyggnaden ska ske av Slussen och Skurubron. Med denna målsättning kommer biltrafiken alltså att fortsätta att öka vilket även strider mot det nationella klimatmålet.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med Leif Holmbergs yrkande.

Ordförande Cathrin Bergensträhle (M) ställde Maria Lähetkangas tilläggsyrkande mot avslag.

Nämnden beslutade att avslå Maria Lähetkangas tilläggsyrkande.

Maria Lähetkangas (S), Thomas Josefsson (S) och Roger Bydler (MP) reserverade sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet.

Cathrin Bergensträhle (M) ställde Roger Bydler's tilläggsyrkande mot avslag.

Nämnden beslutade att avslå Roger Bydler's tilläggsyrkande.

Roger Bydler (MP) reserverade sig mot nämndens beslut att inte tillstyrka tilläggsyrkandet.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande

7 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Reservationer

Thomas Josefsson (S), Maria Lähetkangas (S) och Roger Bydler (MP) reserverade sig mot beslutet med följande motivering:

”Vi reserverar oss mot nämndens beslut att avslå Socialdemokraternas och Miljöpartiets gemensamma yrkande att de lokala miljömålen även ska innehålla ett särskilt delmål om strandskyddets bevarande, innebärande att dispenser från strandskyddet endast ska beviljas i yttersta nödfall.

I den första version som sändes ut till nämndmötet den 7 mars fanns ett mål med avseende strandskydd. Detta har tagits bort i senare utsända versioner utan att någon motivering lämnats. Vi anser att värnandet av strandskyddet är av synnerlig vikt och att ett miljömål avseende strandskyddet därför ska finnas med. Nacka är ju helt omgärdad av vatten och har även ett antal sjöar, där bevarandet av strandskyddet är viktigt både för att alla ska ha tillträde till strandområdena och för att bevara de naturvärden och den biologiska mångfalden för framtiden.

Roger Bydler (MP) reserverade sig mot nämndens beslut att inte tillstyrka yrkandet.

Protokollsanteckningar

Bjarne Hanson (FP) gjorde följande anteckning till protokollet:

”De lokala miljömålen ska höja ribban för kommunens miljöarbete. Det senaste förslaget när långt i sina aspirationer, men aspekter, som gäller för de kommande tätbebyggda delarna av Nacka, borde få komma in.

På Västra Sicklaön kommer det många gånger vara långt till naturreservat. Desto viktigare är då att de stadsparker som utvecklas anpassas till människors behov och önsknings. Gräsmattor som kan utnyttjas för bollspel och andra aktiviteter måste där prioriteras. Ängsmark, som gynnar biologisk mångfald är lovvärd, men har ingen plats i Nackas tätbebyggda delar.

Kväve och fosforutsläpp kommer att vara ett problem även i tätbefolkade områden. Åtgärder för rening av dagvatten bör prioriteras och i konkurrens med värdefull tomtmark bör även här effektiva våtmarksdammar anläggas, så att våra insjöars vattenkvalité inte försämras.

Kollektivtrafiken föreslås öka med 5 %. Det är i för sig en kraftig uppgång, men med tanke på att Nackas befolkning skall öka med över 20 % under samma period så kommer vi att få en kraftig ökning av biltrafiken. Målet att kollektivtrafiken ska öka med 5 % är därför otillräckligt.”

Thomas Josefsson (S) och Maria Lähetkangas (S) gjorde följande anteckning till protokollet:

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

7 mars 2014

10 (57)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

”Vi socialdemokrater ställer oss positiva till nämndens beslut att dokumentet med Nacka kommuns miljömål ånyo ska behandlas av MSN efter remissen för att få in synpunkter från andra instanser. Vi har tidigare påtalat vikten av att MSN tar slutligt ställningstagande till miljömålen innan det överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt hantering.

Vi socialdemokrater vill dock betona vikten av att nästa gång få handlingar i tid för att det ska finnas god tid för genomläsning. Dokumenten i vissa ärenden har tenderat att komma sent och det bör inte ske. Vi önskar även att målet avseende ökningen av kollektivtrafikresande uttrycks tydligare. Nu står att kollektivtrafikresandet ska ha ökat med 5 % till 2020. Vi önskar att ökningen uttrycks som ”procentenheter” men också att det beskrivs vad det faktiskt innebär i antal, inte minst med tanke på den befolkningsökning som beräknas ske i kommunen.”

Ronald Eriksson (V) gjorde följande anteckning till protokollet:

”Vänsterpartiet delar de synpunkter som Miljöpartiet framför i sin reservation om Nackas miljömål. Utöver reservationen vill Vänsterpartiet lyfta fram möjligheterna med kommunens största grönområde nämligen Erstavik.

Det är bra att kommunens små grönpåttar av olika slag kommer att skötas på ett sätt som gynnar biologisk mångfald. Men det är av mycket större betydelse att Erstaviksområdet brukas på ett mer miljövänligt sätt. Det gäller både åker - och skogsmark. Fortfarande brukas t.ex. stora delar av skogen i Erstavik enligt vanliga skogsbruksmetoder vilket i praktiken innebär att skogen och andra grönytor hanteras utifrån ett produktionsperspektiv i första hand. Naturvård och det rörliga friluftslivet kommer i andra hand.

Med tanke på att Erstavik är Sveriges mest besökta grönområde, mer än en miljon besökare per år borde Erstavik skötas på ett mer ändamålsenligt sätt. Att till största del basera skötsel på ägarfamiljens ekonomiska vinstintressen är inte rimligt i ett modernt miljöanpassat samhälle. Nacka kommun borde verka för att Erstavik hanteras på ett mer modernt miljöanpassat sätt och med större hänsyn till friluftslivet utifrån de vackra ambitionerna i förslagen kring miljömål.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

MISSIV
MSN 2012/156-003

Fritidsnämnden
Naturreservatsnämnden
Tekniska nämnden

Förslag till lokala miljömål för Nacka

Begäran om yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade på sitt nämnsammanträde 140307 att remittera bifogat förslag till lokala miljömål för Nacka till berörda nämnder och styrelser i kommunen. Remissvaren samt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag ska sedan tillställas kommunstyrelsen för avvägningar och fortsatt hantering.

Med utgångspunkt från projektplanen har arbetet fortskridit att ta fram lokala miljömål för Nacka med Magnus Rothman som projektledare och utredare. Detta har skett med stöd av tjänstemän från framför allt M & S, men även från andra processer för att ringa in och definiera målförslagen.

I den bifogade bilagan framgår förslagen till huvudmål, miljömål, etappmål samt målindikatorer. Huvudansvaret för måluppfyllnad för respektive miljömål och etappmål föreslås ligga hos utsedda nämnder och styrelser, för årlig avrapportering till kommunstyrelsen. På så sätt underlättas möjligheten till ett ökat egenansvar och engagemang i aktiviteterna för respektive verksamhet att nå sina mål.

Remissvar ska skickas till Miljö- och stadsbyggnadsnämnden senast den 140425. Om en nämnd eller styrelse inte hinner bereda och besluta frågan inom remisstiden, kan ändå ett senkommet remissvar komma att beaktas i KS slutliga hantering

Bakgrund

Riksdagen har tagit beslut om svenska miljömål med inriktningen att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de flesta av de stora miljöproblemen är lösta. Förväntningarna på kommunernas deltagande i arbetet är stora, målen är därför både en utmaning och inbjudan ifrån nationell nivå.

Kommunerna är mycket viktiga i arbetet för att nå miljömålen. Genom att översätta nationella och regionala miljömål till lokala mål och åtgärder blir miljömålen verksamma redskap i den lokala politiken. Lokala miljömål omfattar inte enbart kommunen *som organisation* utan även kommunen *som geografiskt område* (och som då angår fler samhällsaktörer).

I majoritetsprogrammet för 2011-2014 står följande: "Lokala miljömål, kopplade till dels de 16 nationella miljömålen, dels de kommande regionala miljömålen, ska tas fram i samarbete med övriga kommuner i regionen samt Länsstyrelsen."

Genom att ta fram egna lokala, åtgärdskopplade miljömål kommer Nacka kommun att ansluta sig till dessa tankegångar – och ge sitt bidrag till att försöka lösa vårt samhälles stora miljöproblem.

Bilagor

1. Förslag till lokala miljömål för Nacka

Anders Ekengren
Stadsbyggnadsdirektör

Magnus Rothman
Miljöutredare, Miljöenheten

Förslag till lokala miljömål för Nacka

2014-02-21

Reviderad 2014-03-05

2012/156-003

Innehållsförteckning

A.	Bakgrund	3
B.	Nackas huvudmål	5
C.	Huvudmål och miljömål med etappmål för Nacka	8
	(1) Begränsad klimatpåverkan.....	8
	(2) Frisk luft	9
	(3) Giftfri miljö	11
	(4) Levande sjöar, vattendrag och hav i balans	13
	(5) God bebyggd miljö.....	16
	(6) Ett rikt växt- och djurliv	20
D.	Organisation och uppföljning	22

A. Bakgrund

Bakgrund

I majoritetsprogrammet för 2010-2014 står att: "Lokala miljömål, kopplade till dels de 16 nationella miljömålen, dels de kommande regionala miljömålen, ska tas fram i samarbete med övriga kommuner i regionen samt Länsstyrelsen."

Riksdagen har tagit beslut om svenska miljömål med inriktningen att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de flesta av de stora miljöproblemen är lösta. Förväntningarna på kommunernas deltagande i arbetet är stora, målen är därför både en utmaning och inbjudan ifrån nationell nivå.

Kommunerna är mycket viktiga i arbetet för att nå miljömålen. Genom att översätta nationella och regionala miljömål till lokala mål och åtgärder blir miljömålen verksamma redskap i den lokala politiken. Med sitt ansvar för lokal utveckling och en god livsmiljö har kommunerna stora möjligheter att styra utvecklingen genom fysisk planering av mark, vatten och bebyggd miljö.

Lokalt miljösamarbete

Det kommunala miljömålsarbetet är generellt sett omfattande i och med att de flesta kommuner idag arbetar med egna miljömål. Kommunerna samarbetar också vanligtvis med sina respektive länsstyrelser i arbetet med miljömålen. Samverkan sker också med organisationer, lokalt näringsliv och regionala samverkansorgan.

I enlighet med majoritetsprogrammets intentioner har utgångspunkten varit att ansluta sig till Länsstyrelsens regionala prioritering av sex utav de 16 nationella miljömålen, vilka föreslås vara av även Nackas huvudmål. Dock har vi gjort en viss lokal modifiering vad gäller de vattenrelaterade målen. Detta eftersom det under arbetets gång framgått från möten med folkvalda, föreningar och allmänhet att det regionala urvalet av mål inte helt fångar Nackas kust- och sjörika situation och målprioriteringar. Därmed har vi lagt till ytterligare ett lokalt huvudmål: "Levande sjöar, vattendrag och hav i balans" (som är en kombination av tre av de nationella miljömålen avseende vatten och övergödning) och på så sätt hoppas finna den rätta balansen mellan regional måljämförbarhet och de mer specifika "nackaförutsättningarna".

De nationella miljömålen behöver dock förtydligas i form av uppställda miljömål för Nacka med tillhörande etappmål för att kunna bli relevanta på lokal nivå (dvs. tidssatta, mätbara och uppföljningsbara).

Arbete i olika former

Formerna för arbetet med miljömålen varierar bland landets kommuner varierar, men många har infört miljöledningssystem, miljöbokslut, gröna nyckeltal och samordning med olika former av miljöplaner och översiktsplaner.

Ofta kan kommuner integrera arbetet med miljömålen i andra processer som har stor betydelse för miljön: Miljömålen kan exempelvis ingå i kommunernas infrastrukturplanering och utveckling av trafiksystem, utveckling och bevarande av grönområden, energi- och vattenförsörjning, fastighets- och bostadsutveckling eller skydd och vård av vårt kulturarv. Andra användbara verktyg är att arbeta med miljömålsstyrd tillsyn enligt Miljöbalken (till exempel för kemiska produkter och enskilda avloppsanläggningar) och att ställa miljökrav i upphandlingar. Skola och förskola är i sammanhanget viktiga för att få barn och ungdomar intresserade av miljöfrågorna. Kommunerna är också själva stora arbetsgivare och utbildning av egna anställda kan därför ha stor betydelse för att miljömålen ska nås.

Genom att nu ta fram egna lokala, åtgärdskopplade miljömål kommer Nacka kommun att ansluta sig till dessa tankegångar – och ge sitt bidrag till att försöka lösa vårt samhälles stora miljöproblem.

B. Nackas huvudmål

(1) Begränsad klimatpåverkan

Nacka ska bidra till att minska den globala klimatpåverkan genom att sänka sina direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. Nackas egen klimatsårbarhet ska minska.

(2) Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

(3) Giftfri miljö

Nacka ska vara så giftfritt att inte människor eller miljö påverkas negativt.

(4) Levande sjöar, vattendrag och hav i balans

Sjöars och vattendrags biologiska, ekologiska, sociala och kulturhistoriska värden ska bevaras. Kust och farvatten i Nacka ska ha goda förutsättningar för rik biologisk mångfald och ha god tillgänglighet för rekreation.

(5) God bebyggd miljö

Den bebyggda miljön i Nacka ska bidra till en god livsmiljö där resurser nyttjas på ett hållbart sätt.

(6) Ett rikt växt- och djurliv

Nacka ska ha ett attraktivt och varierat landskap med en bevarad mångfald av djur och växter.

Översiktlig nulägesbeskrivning:

(1) Begränsad klimatpåverkan

- *Kunskapsunderlag:*

Relativt bra, dels tack vare utredningsarbetet från WSP angående ”Nacka kommuns klimatpåverkan av växthusgaser” som väntas ge ytterligare kunskapsunderlag, dels framöver när Nackas klimatprogram blir färdigställt.

- *Miljömålstatus:*

För att nå målet krävs kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser. Energiproduktionen och vägtrafiken är de största utsläppskällorna i länet sett från ett produktionsperspektiv. Dock står hushållens privata konsumtion inom kategorier som flygresor, boende och matproduktion proportionerligt för en mångdubbelt större andel av Nackas totala klimatpåverkan. Energisektorns utsläpp tenderar att minska medan utsläppen från vägtrafiken ökar. Att nå målet samtidigt som Nacka växer är en stor utmaning.

(2) Frisk luft

- *Kunskapsunderlag:*

Bra, tack vare löpande data från Stockholm och Uppsala Läns Luftvårdsförbunds mätningar och modelleringar.

- *Miljömålstatus:*

Inga miljö kvalitetsnormer överskrids i Nacka, dvs. där personer stadigvarande vistas.

Utvecklingen är positiv, eftersom trenden för partiklar (PM 10 och PM 2,5) är positiv, trenden för kvävedioxid förväntas bli positiv när nästa generations fordon kommer medan trenden för marknära ozon i stadsmiljö är oförändrad.

(3) Giftfri miljö

- *Kunskapsunderlag:*

Dåligt när det gäller data om gifter i material och byggprocess. Relativt bra avseende MIFO-objekt (förorenad mark).

- *Miljömålstatus:*

Nacka och länet står inför utmaningar, bland annat ökad belastning av kemikalier i vattenmiljön. Regionen är särskilt belastat till följd av den stora befolkningstätheten, tillväxttakten, hög konsumtion, transporter, ökande avfallshantering och förbränning, samt länets långa industrihistoria, vilket även Nacka delar.

(4) Levande sjöar, vattendrag och hav i balans

- *Kunskapsunderlag:*

Relativt bra, mycket tack vare Nackas eget miljöövervakningsprogram av våra sjöar och kustvatten samt Vattenmyndighetens klassningsarbete.

- *Miljömålstatus:*

Dåligt vad gäller kustvatten, allt kustvatten är övergött och påverkat av kemiska ämnen. Insjöarna har måttlig ekologisk status. 14 av 25 sjöar som provtas uppnår dock ”god ekologisk status” (övriga är alltför övergödda). Endast två av nio vattenförekomster i kommunen är klassade såsom ha ”ej god kemisk status”. Generellt innebär en ökande befolkning växande avloppsvolymer, ökad biltrafik, konsumtion och ökat antal fritidsbåtar. Klimatförändringar i form av skyfall och översvämningar riskerar att förvärra situationen. Ytterligare kapacitet förstörs om mark hårdgörs i samband med exploatering.

(5) God bebyggd miljö

- *Kunskapsunderlag:*

Bristfälligt, men har god potential att förbättras.

- *Miljömålstatus:*

Varierande, befolkningstillväxten medför ett stort behov av bostäder. En utmaning är att bygga den täta, tillgängliga och hälsosamma staden med frisk luft, god inom- och utomhusmiljö och grönområden. Stor förtätningspotential väntas ske i samband med tunnelbanans förlängning till Nacka.

Kommunen följer upp alla stadsbyggnadsprojekt från 2013 inom ramen för riktlinjerna för hållbart byggande. Genom att följa upp vilka målområden och åtgärder man planerar för kommer vi få bättre kontroll på hållbart byggande i våra projekt.

(6) Ett rikt växt- och djurliv

- *Kunskapsunderlag:*

Varierande, rätt bra vad gäller generell inventering och kartering av naturområden men inte vad avser indikatortalen.

- *Miljömålstatus:*

En långsam men kontinuerlig förlust av biologisk mångfald pågår i länet och även i Nacka. Det beror bland annat på den fragmentering av grönstrukturen som pågår, till följd av en hög exploateringstakt. Fler åtgärder krävs inom skydd, skötsel och fysisk planering, för att bygga in och inte bort biologisk mångfald.

C. Huvudmål och miljömål med etappmål för Nacka

(I) Begränsad klimatpåverkan

Nacka ska bidra till att minska den globala klimatpåverkan genom att sänka sina direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. Nackas egen klimatsårbarhet ska minska.

Miljömål för Nacka:

1.1 Minskad klimatpåverkan.

[Precisering av målet kommer att ske under 2014, inom kommande projekt att ta fram ett klimatprogram för Nacka.]

Ansvarig: Kommunstyrelsen

1.2 Minskad klimatsårbarhet för Nacka.

[Precisering av målet kommer att ske under 2014, i samband med kommande projekt att ta fram ett klimatprogram för Nacka.]

Ansvarig: Kommunstyrelsen

(2) Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Miljömål för Nacka:

2.1 *Lägre halter av partiklar i luften*

Halterna av mycket små partiklar ska inte överskrida lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Etappmål:

- *Årsmedelvärde för partiklar ($PM_{2,5}$) vid boendemiljöer ska underskrida 10 mikrogram per kubikmeter luft, beräknat som ett årsmedelvärde, senast år 2020.*
- *Årsmedelvärde för partiklar (PM_{10}) vid boendemiljöer ska underskrida 15 mikrogram per kubikmeter luft, beräknat som ett årsmedelvärde, senast år 2020.*

Indikatorer:

- *Årsmedelvärde för partiklar ($PM_{2,5}$) samt (PM_{10}) vid boendemiljöer.*

2.2 *Lägre halter av kvävedioxid i luften*

Halterna av kvävedioxid ska inte överskrida lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Etappmål:

- *Årsmedelvärdet för kvävedioxid (NO_2) vid boendemiljöer ska underskrida 20 mikrogram per kubikmeter luft beräknat som ett årsmedelvärde, senast år 2020.*

Indikatorer:

- *Årsmedelvärdet för kvävedioxid (NO₂) vid boendemiljöer*

2.3 Minskade utsläpp av flyktiga organiska kolväten

Halterna av flyktiga organiska kolväten (VOC) ska inte överskrida lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Etappmål:

- *Årsmedelvärdet för bensen vid boendemiljöer ska underskrida 1 mikrogram per kubikmeter luft, beräknat som ett årsmedelvärde senast år 2020.*

Indikatorer:

- *Årsmedelvärdet för bensen vid boendemiljöer*

(3) Giftfri miljö

Nacka ska vara så giftfritt att inte människor eller miljö påverkas negativt.

Miljömål för Nacka:

3.1 *Minskade gifter i barns vardag*

Innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska. Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier ska vara vägledande när sådana finns, alternativt ska varorna uppfylla motsvarande kriterier som för Svanen, Bra Miljöval eller EU Ecolabel.

Utfasningsämnen ska inte användas eller släppas ut i Nacka. Riskminskningsämnen ska övervägas att bytas ut eller minska riskerna vid hanteringen. Utfasningsämnen är ämnen med särskilt farliga egenskaper. De kan bland annat vara cancerframkallande, hormonstörande eller ämnen som kan minska fertiliteten. Riskminskningsämnen är en annan ämnesgrupp med farliga egenskaper, inte lika allvarliga som utfasningsämnen, men ändå tillräckligt farliga för att motivera åtgärder.

Ansvarig: Kommunstyrelsen, Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och Utbildningsnämnden

Etappmål:

- *Vid upphandling av måltider och/eller måltidsverksamhet till förskola och skolor för unga ställs krav på att minst 25 % av inköpsvärdet ska utgöras av ekologiska livsmedel till år 2017, enligt Miljöstyrningsrådets kravkategori "MSR avancerad nivå".*
- *Vid kommunal upphandling av varor ska andelen av inköpsvärdet som uppfyller Miljöstyrningsrådets kravkategori "MSR avancerad nivå" vara minst 25 % procent till år 2017. Alternativt att varorna uppfyller motsvarande kravnivå enligt Svanen, Bra Miljöval eller EU Ecolabel.*
- *Senast år 2015 ska Miljö- och stadsbyggnadsnämnden prioritera kemikalieanvändningen i sin tillsyn.*
- *På varje förskola i kommunen ska det senast år 2017 finnas personal som har kännedom och kunskap om miljögifter och kemikalierisker utifrån kemikalielagstiftningen.*
- *På varje förskola i kommunen ska det senast år 2020 finnas produktokumentation över all pedagogisk utrustning.*
- *Andelen bygg-, nybyggnations- eller genomgripande ROT-projekt i kommunal regi som uppfyller Fastighetsprocessens specificerade miljökrav (inkl. vitesmöjlighet eller bonusmöjlighet) ska vara 75 % 2016, 95 % år 2020.*

Indikatorer:

- *Andel av totala inköpsvärdet av måltider och/ eller måltidsverksamhet till förskola och skolor för unga som utgörs av ekologiska livsmedel, enligt Miljöstyrningsrådets kravkategori "MSR avancerad nivå".*
- *Andel av varornas inköpsvärde som uppfyller Miljöstyrningsrådets kravkategori "MSR avancerad nivå", alternativt motsvarande kravnivå enligt Svanen, Bra Miljöval eller EU Ecolabel.*
- *Andel förskolor som har personal som har kännedom om miljögifter och kemikalieriska utifrån kemikalielagstiftningen.*
- *Andel förskolor som har produktfaktablad/ innehållsdeklarering över all pedagogisk utrustning.*
- *Andelen bygg-, nybyggnations- eller genomgripande ROT-projekt i kommunal regi utav det totala antalet projekt, som uppfyller Fastighetsprocessens specificerade miljökrav.*

3.2 Inga skadliga utsläpp från förorenade områden

Förorenade områden i Nacka ska inte orsaka skada på människors hälsa eller miljö.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och Tekniska nämnden

Etappmål:

- *Övergripande strategi för efterbehandling av förorenad mark i Nacka ska finnas senast år 2016.*
- *Nacka kommun ska ha kartlagt föroreningsskador på kommunal mark senast år 2017.*
- *För de tio mest förorenade områdena ska ansvarsutredningar göras. (Dvs. för områden som bedöms vara av riskklass 1 eller 2, enligt Naturvårdsverkets definition.) Ansvarig ska ha uppmanats undersöka den förorenade marken och förelagts åtgärda föroreningsskadan senast år 2020.*

Indikatorer:

- *Andel yta av den kommunala marken som har kartlagts m a p föroreningskador.*
- *Antal genomförda ansvarsutredningar.*

(4) Levande sjöar, vattendrag och hav i balans

Sjöars och vattendrags biologiska, ekologiska, sociala och kulturhistoriska värden ska bevaras. Kust och farvatten i Nacka ska ha goda förutsättningar för rik biologisk mångfald.

Miljömål för Nacka:

4.1 *Livskraftiga ekosystem i sjöar, vattendrag och längs kust*

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras.

Ansvarig: Tekniska nämnden, Naturreservatsnämnden och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Etappmål:

- *Statusen för sjöar och vattendrag får inte försämrats och alla ska senast år 2021 ha uppnått minst god ekologisk status eller potential samt god kemisk status i enlighet med Vattendirektivet.*

Indikatorer:

- *Andel sjöar utav kommunens referenssjöar med ökade halter av fosfater.*
- *Mängd bräddat avloppsvatten, beräknat som rullande 10-års medelvärde.*
- *Halter av TBT (tributyltennföreningar från båtbottnfärger) samt tenn i vattnet.*

4.2 Skydd av marina områden

Viktiga naturliga lek- och uppväxtmiljöer för fisk ska skyddas.

Ansvarig: Naturreservatsnämnden, Tekniska nämnden och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Etappmål:

- *Andel vattenområden inom naturreservat i kustområdet som har marina värden ska öka. En avstämning ska göras år 2020.*

Indikatorer:

- *Andel vattenområden inom naturreservat i kustområdet som har marina värden, utav totala antalet vattenområden i naturreservat.*

4.3 Minskad påverkan från båtlivet

Påverkan från båtlivet ska inte ge bestående negativa effekter på växt- och djurliv i Nacka.

Ansvarig: Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen

Etappmål:

- *Antal försäljningsställen av alkylatbensin ska öka före år 2018.*
- *Andelen båtklubbar som har anordning för miljövänlig rengöring av båtbottnar ska öka med minst 20 % före år 2017.*
- *Nackas båtklubbar ska årligen informeras om verksamhetens miljöpåverkan.*
- *Andelen båtklubbar som har avtal med eller har mottagningsstation för avloppsvatten ska öka med minst 25 % före år 2018.*

Indikatorer:

- *Antal försäljningsställen av alkylatbensin.*
- *Andel båtklubbar i Nacka som har spolplattor och/ eller anläggning med motsvarande effekt som båtottenborsttvättar.*
- *Andel båtklubbar som har sugtömning.*

4.4 *Minskade fosfor- och kväveutsläpp till vatten*

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten i Nacka. Andelen enskilda avlopp som ska anslutas till kommunalt VA ska följa Nacka kommuns VA-plan. Fram till 2030 beräknas ca 2 200 fastigheter anslutas till kommunalt VA i Nacka kommun.

Ansvarig: Tekniska nämnden

Etappmål:

- *Fr.o.m. 2015 ska minst 50 fastigheter per år anslutas till kommunalt VA. Målet avser fastigheter inom Nackas förnyelseområden som har enskilda avlopp*
- *Minst två kommunala pumpstationer för avloppsvatten ska upprustas per år.*

Indikatorer:

- *Andel fastigheter inom förnyelseområdena som ansluts till kommunalt VA.*
- *Antal upprustade kommunala pumpstationer för avloppsvatten per år.*
- *Antal bräddningar (utsläpp av orenat avloppsvatten) per år.*

(5) God bebyggd miljö

Den bebyggda miljön i Nacka ska bidra till en god livsmiljö där resurser nyttjas på ett hållbart sätt.

Miljömål för Nacka:

5.1 *Miljöanpassad bebyggelsestruktur*

Bebyggelse, grönområden och andra offentliga platser samt transporter ska samverka till en ekologisk- och resurseffektiv stadsstruktur. Infrastrukturen ska främja miljövänliga, säkra, bekväma och tidseffektiva transportmedel. Kollektivtrafiksystem ska vara miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och det ska finnas attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Etappmål:

- *Andelen av alla resor i högtrafik som sker med cykel ska vara minst 10 % år till år 2020 och minst 20 % till år 2030.*
- *Andelen resor med kollektivtrafik ska öka med 5 % till år 2020.*
- *Andel GC-vägar som klassats som "trygga, tillgängliga och lättorienterade" utav totala beståndet ska öka. En avstämning ska göras år 2020.*
- *Alla start-pm ska innehålla kommunens "Riktlinjer för hållbart byggande". Riktlinjerna ska följas upp i varje skede i stadsbyggnadsprocessen.*

Indikatorer:

- *Andel privatregistrerade miljöbilar utav totala antalet privatregistrerade bilar i kommunen.*
- *Andel boende inom 400 m till närmsta kollektivtrafikhållplats med god turtäthet utav totala invånartalet.*
- *Andel påstigande för kollektivtrafik utav totala invånartalet.*
- *Andelen av alla resor i högtrafik som sker med cykel.*
- *Antal km cykelväg per invånare.*
- *Andel GC-vägar som klassats som trygga utav totala beståndet.*
- *Andel start-pm och planhandlingar som innehåller "Riktlinjer för hållbart byggande".*

5.2 *Minskade avfallsmängder och ökad resurshållning*

Mängden hushållsavfall per invånare ska minska och resurserna i avfallet ska tas tillvara i så hög grad som möjligt, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Avfallshanteringen inklusive omhändertagande av källsorteringsfraktioner ska finnas beskrivna i detaljplanehandlingar. Vid nybyggnation planeras för en väl fungerande och trafiksäker avfallshantering samt en effektiv markanvändning.

Ansvarig: Tekniska nämnden och Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden

Etappmål:

- *Senast år 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker samlas in och sorteras ut för biologisk behandling, inklusive hemkompostering.*
- *Mängden hushållsavfall per invånare år 2025 ska vara lägre jämfört med år 2015.*
- *Andelen farligt avfall som felsorteras ska minska.*
- *I alla detaljplaner ska avfallshanteringen tydligt redovisas.*
- *Senast år 2015 ska en informativ webbplats finnas som vägleder medborgarna i att minska sina avfallsmängder.*
- *Senast år 2017 ska 50 % mer av grovavfallet (inklusive elavfallet) materialåtervinnas, jämfört med år 2012.*

Indikatorer:

- *Andel matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker.*
- *Mängden hushållsavfall per invånare.*
- *Andelen hushåll i Nacka som sorterar ut farligt avfall.*

5.3 *Minskad energianvändning*

Energianvändningen och utsläppen av växthusgaser i bebyggelsesektorn ska minskas i enlighet med målen i den regionala utvecklingsplanen. Byggnader ska därför utformas och utrustas på ett sådant sätt att en hållbar livsstil underlättas.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Etappmål:

- *Andelen bygg-, nybyggnations- eller genomgripande ROT-projekt i kommunal regi som uppfyller Fastighetsprocessens specificerade miljökrav (inkl. vitesmöjlighet eller bonusmöjlighet) ska vara 75 % 2016, 95 % år 2020.*
- *Förstärkt energirådgivning i kommunen ska finnas senast 2015.*
- *Andel nyexploateringsprojekt som förbinder sig till Nackas hållbarhetsriktlinjer inom energiområdet ska öka med 10 % per år.*
- *Senast år 2020 ska energianvändningen i snitt per kvm för Nacka kommuns fastighetsbestånd uppgå till max 140 kWh/kvm Atemp.*

[Ytterligare precisering av målet kommer ske under 2014, inom kommande projekt att ta fram ett klimatprogram för Nacka.]

Indikatorer:

- *Andelen bygg-, nybyggnations- eller genomgripande ROT-projekt i kommunal regi utav totalen, som uppfyller Fastighetsprocessens specificerade miljökrav.*
- *Andel nyexploateringsprojekt utav totalen som förbinder sig till Nackas hållbarhetsriktlinjer inom energiområdet.*
- *Energianvändningen i snitt per kvm för Nacka kommuns fastighetsbestånd.*

5.4 God inomhusmiljö

Individens exponering för skadlig strålning hemma, i arbetslivet och i övriga miljön begränsas så långt det är rimligt möjligt.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Etappmål:

- *Radonhalten i alla förskolor och skolor i Nacka har senast år 2017 lägre än 200 Becquerel per kubikmeter luft, beräknat som årsmedelvärde.*
- *Radonhalten i alla bostadslägenheter i Nacka har senast år 2025 lägre än 200 Becquerel per kubikmeter luft, beräknat som årsmedelvärde.*

Indikatorer:

- *Andel bostäder, förskolor och skolor utav totala beståndet med lägre än 200 Bequerel per kubikmeter och år.*
- *Andel ventilationsystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i skolor, förskolor, vård- och omsorgsboenden samt bostäder*

5.5 God ljudmiljö

För att uppleva ostördhet och få möjlighet till återhämtning bör människor ha tillgång till bostadsnära utemiljöer utan störande buller. Vid nyexploatering och förtätning ska de riktvärden för buller från trafik som riksdagen beslutat tillämpas vara utgångspunkt.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och Utbildningsnämnden

Etappmål:

- *Samtliga grannskapsparker har senast år 2025 nivåer om högst 55 dBA ekvivalentnivå på större delen av parkytan.*
- *Minst 95 procent av stadens förskolor och grundskolor har senast år 2025 tillgång till lektyta med högst 55 dBA ekvivalentnivå.*
- *Samtliga förskolor och skolor i Nacka ska ha ett fullgott egenkontrollprogram senast år 2015.*
- *Samtliga förskolor ska uppfylla krav på god inomhusljudmiljö (45 dB maximal nivå) senast år 2020.*

Indikatorer:

- *Andel bostäder och skolor utav totala beståndet med < 55 dBA ekvivalentnivå vid utsatt fasad.*
- *Andel sömnstörda av trafikbuller.*
- *Andel yta med ≤ 55 dBA utav alla grannskapsparker (dvs. de grönytor som är 1-5 ha och ligger högst 200 m från bostadsområden).*
- *Andel nyproducerade bostäder där MSN tillåtit avsteg från Riksdagens riktvärden för buller (över 55 dB(A) ekvivalent, 70 dB(A) maxnivå) i förhållande till totalt antal nyproducerade bostäder.*
- *Andel förskolor och skolor i Nacka som har ett fullgott egenkontrollprogram.*
- *Andel förskolor som uppfyller krav på inomhusljudmiljö.*

(6) Ett rikt växt- och djurliv

Nacka ska ha ett attraktivt och varierat landskap med en bevarad mångfald av djur och växter.

Miljömål för Nacka:

6.1 *Variert landskap med en hög grad av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter.*

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation.

Ansvarig: Tekniska nämnden och Naturreservatsnämnden

Etappmål:

- *Andelen yta som sköts eller skapas för att gynna den biologiska mångfalden ska öka med minst 20 % till 2020. Det gäller exempelvis inom parkmark, naturmark längs infrastruktur, i naturreservat, längs sjöar och vattendrag.*
- *Nya spridningsöar i kritiska korridorer i grönstrukturen ska skapas innan 2020.*
- *Öka betetryck eller slätter på ängs- och hagmarker samt skogsbete med minst 20 % till 2020.*
- *10 % av dagens andel av kommunal naturmark ska omvandlas till skött ängsmark senast 2020.*
- *Senast 2016 ska en metodik för ekosystemtjänster vara utarbetad och tillämpas i planering och exploatering.*

Indikatorer:

- *Andelen yta som sköts eller skapas för att gynna den biologiska mångfalden utav den totala arealen grönområden (dvs. ej enbart naturreservatens areal).*
- *Areal mark per år där friställnings- och förnyingsåtgärder genomförts avseende ädellövträd.*
- *Andel markareal av kommunal mark med bete eller slätterverksamhet.*
- *Andel av tidigare klippta gräsmattor på kommunal mark som omvandlats till ängsmark.*
- *Ianspråktagen markareal per år till byggnads- och infrastrukturexploatering, av särskild betydelse för den biologiska mångfalden.*
- *Antal naturligt förekommande arter bland ett urval artgrupper. (Exempelvis kärnväxter, fåglar, fjärilar.)*

6.2 *Tillgång och tillgänglighet till parker och natur ska vara god i alla kommundelar, nära bostäder och förskolor.*

Nackaborna ska ha tillgång till attraktiva natur- och kulturmiljöer med ett varierat växt- och djurliv inom kortare promenadavstånd från bostad och förskola. En ökad tillgång till grönområden i vardagen innebär en bättre folkhälsa.

Ansvarig: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Etappmål:

- *Andel boende samt andel förskolebarn som har högst 300 meters gångavstånd till park eller grönområde ska öka med minst 20 % till 2025.*
- *Andel boende samt andel förskolebarn som har högst 3 kilometer till strövområde/ natur ska öka med minst 20 % till 2025.*

Indikatorer:

- *Antal procent boende samt förskolebarn som har 300 meters gångavstånd till park- eller grönområde. (Minimikrav är en storlek om minst 0,3 – 0,6 ha.)*
- *Antal procent boende samt förskolebarn som har 3 kilometer till strövområde/ natur.*

D. Organisation och uppföljning

Med utgångspunkt från projektplanen har arbetet fortskridit att ta fram lokala miljömål för Nacka med Magnus Rothman som projektledare och utredare. Detta har skett med stöd av tjänstemän från framför allt M & S, men även från andra processer för att ringa in och definiera målförslagen.

Efter avstämning med Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i oktober 2013, har mål- och indikatordefinitionerna finslipats ytterligare samt presenteras och diskuteras i samband med en öppen workshop/seminarium om Nackas miljömål i november. Efter dessa sammantagna återkopplingar presenterades huvudförslag till huvudmål och miljömål för Nacka till MSN 131211. MSN beslöt att återremittera ärendet för att erhålla mer preciserade målbeskrivningar.

MSN föreslås besluta remittera förslaget till lokala miljömål för Nacka till berörda nämnder i kommunen. Deras svar samt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag ska sedan tillställas kommunstyrelsen för avvägningar och fortsatt hantering.

I avsnitt B och C ovan framgår förslagen till huvudmål, miljömål för Nacka, etappmål samt målindikatorer.

Huvudansvaret för måluppfyllnad för respektive miljömål och etappmål föreslås ligga hos utsedda nämnder och styrelser. På så sätt underlättas möjligheten till ett ökat egenansvar och engagemang i aktiviteterna för respektive verksamhet att nå sina mål. Nämnd eller styrelse med utpekat ansvar för ett miljömål för Nacka ska i sin verksamhetsplanering formulera konkreta åtgärder för att närma sig måluppfyllnad. I ansvaret ingår att i den grad det behövs samverka med övriga berörda nämnder, styrelser och verksamheter. Respektive ansvarig nämnd eller styrelse föreslås få huvudansvaret för uppföljning av miljömålen för Nacka och etappmål för årlig avrapportering till kommunstyrelsen. KS ska tilldelas en samlad årlig redovisning, i samband med bokslut.

Följaktligen möjliggörs att målarbetet blir så realistiskt och verksamhetsanknutet som möjligt, samtidigt som respektive nämnd och enhet får ett ökat egenansvar och engagemang i aktiviteterna att nå sina mål. Till deras hjälp finns också ett antal förslagna målindikatorer. Somliga av de förslagna målindikatorerna kan behöva diskuteras och preciseras ytterligare tillsammans med berörda nämnder, styrelser och verksamheter, för att säkra att resurser finns att mäta (i de fall färdiga statistikdata inte redan finns att tillgå).

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Naturreservatsnämnden

Lägesrapport reservatsbildning Skarpnäs

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott återremitterade den 16 november 2010, § 315 ärendet om naturreservatsbildning i Skarpnäs för samordning med framtagandet av detaljplan vid Telegrafberget. Då detaljplanearbetet dragit ut på tiden föreslås nu att reservatsbildningen fullföljs och anpassning får göras senare till en fastställd detaljplan.

Fortsatt arbete med naturreservatet kring det planerade bebyggelseområdet sker genom att en ”buffertzona” läggs ut runt området. När planeringen är klar anpassas reservatets gränsdragning till planens utformning.

Vägens framtida dragning anpassas inom detaljplanen för att ge minsta ingreppet i naturområdet givet att den får den funktion som krävs för kommande bebyggelse vid Telegrafberget. Detaljplanebestämmelser och naturreservatsbestämmelser får sedan gälla parallellt på samma markområde.

I det fortsatta arbetet tas hänsyn till de bebyggelseområdena som identifierats i utkanten av det tilltänkta reservatet i samband med intentionsavtal tecknat med Svenska kraftnät, Vattenfall och Fortum om markförläggning av kraftledningar.

Ytterligare anpassning kommer att göras kring Kummelbergets verksamhetsområde enligt utredning gjord 2009, då anpassad till reservatsförslag antaget av områdesnämnden i Boo den 21 mars 2001. Anpassningen nu innebär att redan ianspråktagen och störd mark läggs till verksamhetsområdet och gränsen mot reservatet görs tydligare.

Åsa Engwall
Natur- och fritidsdirektör

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr KFKS 2011/537-265

NRN 2013/41-265

Naturreservatsnämnden

Lägesrapport reservatsbildning Skuruparken

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Då länsstyrelsen den 13 september 2013 beslöt att upphäva kommunens beslut om inrättande av naturreservat för Skuruparken pga vissa brister i formalia har nytt samråd genomförts med berörda myndigheter och med mark- och stugägare i området. Samråd har skett mellan den 1 november 2013 och den 14 januari 2014 för att kommunfullmäktige ska kunna fatta ett nytt beslut om inrättande av naturreservatet Skuruparken. Beslutsunderlaget under det nya samrådet var desamma som vid kommunfullmäktiges beslut 2011-12-12 om att bilda naturreservatet.

En del av de remissvar som inkommit den 14 januari 2014 har nu avvikande innehåll jämfört med beslutsunderlag i december 2011. Detta komplicerar remissammanställningen och ytterligare utredningar krävs.

Några exempel som kräver ny eller kompletterande skrivningar är bygget av nya Skurubron och en del bullerfrågor kring Värmdöleden, 222:an. Utredning om tunnelbana till Orminge pågår varför en generell skrivning om eventuell framtida anpassning till den bör göras. De tyngsta frågorna i denna reservatsbildning handlar om avvägning mellan enskilda och allmänna intressen vad gäller befintliga stugor i området. Arbetenas inriktning utgår nu främst från länsstyrelsens yttrande. Bl a hanteras den aktuella situationen främst genom att säkerställa att inga standardhöjningar eller någon expansion av stugorna förekommer och att åtgärder vidtas så att allmänhetens tillgång till reservatet inte begränsas av stugornas användning.

En viktig fråga att ta ställning till är om de justeringar som görs med anledning av remissvaren medför att det behövs nytt samråd vilket skulle fördröja processen något men säkerställa formalia.

Åsa Engwall
Natur- och fritidsdirektör

Naturreservatsnämnden

Verksamheten informerar

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

I tabellen nedan ges en kortfattad information om status för aktuella arbeten inom naturreservaten.

Naturreservat	Åtgärder	Status
Velamsund	Gallring och framtagande av ek o tall har gjorts vid motionsspåret på mindre yta.	Klart
	Nya skyltar ska sättas upp gamla. Värmdövägen	Beställt -pågår
	Översyn av samtliga avtal.	Pågår
	Boo FF har ansökt om övernattnig i fd vandrarhemmet. Vi har sagt Ok, datum ej bestämt april-maj.	Pågår
	Fortsättning av anläggandet av lekplats runt den 5 maj.	Pågår
	Hundutställning i herrgårdsparken 25 maj.	Beviljat
	Nymålning av naturreservatsgräns.	Beställt-görs i april.
Nyckelviken	Nytt staket runt hage	Byggnation pågår
	Byggnation av nytt växthus	Tekniska nämnden ska påbörja byggnation av sitt nya växthus som ska ersätta de två som har raserats av snön. Byggstart 2014-03-31 Arbetet beräknas vara klart 2014-06-13 Projektledare: Pierre Persson Byggledare: Anders Ahlén

	Valborg	Traditionellt valborgsmässofirande kommer att ske och det anordnas av Skuru IK Handboll samt Nacka kommun.
	Nacka Tingsrätt	Kommer ha en Friluftsdag i reservatet den 25 april mellan 9-16
	Verksamhetsmöte	Park- och naturenheten har haft ett nytt verksamhetsmöte om framtidsfrågor för reservatet. Överenkoms om vikten av att alla verksamheter måste samarbeta för att få reservatet att bli så bra som vi vill att det ska bli.
	Lokalenheten	Har utfört en statusbesiktning på Härbret och Lidret för att säkerställa att dessa lokaler är säkra att ta in besökare i.
Skogsö	Dikning	I hagen öster om Häroldsvägen renoveras diken enligt skötselplanens anvisningar.
Tollare mm	Ledningsröjning	Vattenfalls ledningsröjning har inte genomförts på ett bra sätt. Stigar har gjorts oframkomliga och i vissa fall har fel träd fällts. Dialog förs med Vattenfalls underentreprenör.
Tollare	Slitlager vid Skola	I skogen vid Johannes Petri skola läggs ett lager med flis på marken som slitageskydd. Grenar att bygga kojor av tillförs platsen.
	Högstubbar	Vid Tollare park görs högstubbar av två ekar som hänger in över grannfastighet.

Park- och naturenheten

Finn Cederberg
Naturvårdsintendent

Pierre Persson
Gruppchef

Nina Carlsson
Naturreservatsförvaltare